

Speciallista.

Undersökningen avser att på viktiga punkter komplettera materialet för en avhandling, som är ämnad att publiceras i höst detta år. Av stor betydelse är, att de lämnade uppgifterna äro så fullständiga som möjligt, enär en del av de ord, som det är fråga om, redan äro i utdöende. Med ord får man i detta sammanhang mena även s. k. oartikulerade ljud, smackningar, frustningar, hojtanden o. s. v., vilka, om de ej kunna återgivas genom skrivtecken, torde beskrivas på ett ungefär. Egenheter i fråga om tonläge, sjungande, vojande, åthutande e. d., torde också benäget meddelas. Om meddelarna från riksspråk eller angränsande dialekter känna ord, som ej förekomma i det egna målet, vore en upplysning därom särskilt välkommen. Då med nedan efterfrågade ord ofta äro förknippade bestämda åtbörder, torde detta angivas. Med åtbörder menas i detta sammanhang även ansiktsuttryckets skiftningar, grimaser, blinkningar o. s. v. I de partier nedan, som röra de s. k. lockorden, torde angivas dels om några smeknamn å djuren, t. ex. kisse av kiss, kunna sättas i sammanhang därmed, dels om enligt meddelarens mening något av djurens läten kan sättas i samband med lockordet. Om olika ord begagnas till hane, hona och avkomma och särskilda ord till djuren utan köns- eller åldersskillnad, torde det antecknas.

Meddelarens namn

Johan Förlind

Dialektområde

Sötere s:n, Vilske h:d. Vg.

Fråga	Svar	Åtbörd
1). Vilka äro de vanliga anrops-, hojtnings-, svarsropen? I skog? På sjön? Känner ni po (poj, pom) i dessa användningar?	hå (hå) t. ex. vid budande till mätad ås fall som är uti på åkeren uti stycke från gården.	
2). Användas dessa rop även för att kalla, pådriva eller egga oxar och hästar?		
3). Användes hej som hälsningsord (t. ex. hej på dej!)?	Nej.	
4). Vilka ord beledsaga halning, hivning o. d.?	a sé — han kånar (t. ex. när man skall hala upp en sten o. d.) m. fl. uttryck.	
5). Användes hallå, hallo eller holla som anrop?		
6). Vilka äro de vanliga byssningsljuden (använda för att tysta ned en stojande skara t. ex.)?		
7). Begagnas pst för att väcka uppmärksamhet (t. ex. pst där!)?		
8). Med vilka ljud vyssjar man barn? Vilka äro de vanliga sammanställningarna av dessa, för den händelse flera förekomma? Kunna några sättas i samband med vallåtar eller fiskarvisor?	Vanligen med en entönig raggvisa (ut pås ex. från Sötere finns i "Västnordiska i Å"). Även med: vÅ, vÅ.	

Fråga	Svar	Åtbörd
19). Lockord till katt?	kissan (l. kissen)	* Observeras här, att målet i vanliga fall beror på i den maskul. sluttartikeln.
20). Lockord till svin? Användas särskilda ljud för att locka dem till maten? I detta fall äro uppgifter angående smackljud o. d., liksom angivande av åtbörder av synnerlig vikt.	qis, qis, qis etc. (I samma förläge som lockord till häst. Se nr: n 23)	
21). Lockord till höns?	tjörora, tjörora, tjörora (eller tjörä etc.) (I samma förläge som lockord till kor och häst)	
22). Lockord till ankor och gäss?		
23). Lockord till hästar? Särskilt viktigt: känner ni sjo eller någon liknande form i denna användning?	hösra! (till en) hösörra, hösörörra etc. (till flera) (Detta uttalades med en melodi som låg my. i öfver lägre än lockord till kor, får och häst)	
24). Lockord till nötkreatur? Av stor vikt äro uppgifter om lälnings-(köknings-)ramsor i samband med lockandet och om dessa ensamma utgöra lockord. Detta gäller områden med säterdrift.	käsörra, käsörörra etc. Man använde även: korn om kof, när man sökte locka ihop korna på kvällen vid hem-färdningen, till häften fram-ginget.	
25). Lockord till får?	sölörra, sölörra, sölörra etc. eller mölörra, mölörra (i samma förläge som lockord till kor och häst) Jfr. Studier: näst beuok arsbildn.	

Fråga	Svar	Åtbörd
26). Lockord till getter?		
27). Användas särskilda ord som eggelse vid parning eller lugnande vid mjölkning? Anm. Vid besvarandet av frågorna 18—27 torde de allmänna inledande anmärkningarna välvilligt observeras!	<p>(vid parning) Tår uttjör användes ett visslande låte för att stimulera kornen. Detta lynd itereras och avbrytes flera gånger. Även ordet "tjör" användes, som haft visslat itereras.</p>	
28). Med vilka ord skrämmer man barn (t. ex. buu!)? Hur tilltalar man barn, då man vill förmå dem att avstå från ett förehavande (t. ex. aj-aj, uss-uss, babba)?	<p>aj, aj!; uss, uss!; nana!</p>	
29). Användas ve och sammansättningar därmed i folkligt språk? Exempel?	<p>(Litterat i Göttervendet)</p>	
30). Förekommer tjo som uttryck för glädje?	<p>ja.</p>	
1). Känner ni huva, huga, uva eller likn. former? Huvaligen? Betydelser?		
32). Känner ni hasa då och assa då? Betydelser? Beledsagande åtbörd av särskild vikt!		
33). Äro asch, åsch, äsch, usch, isch, ysch folkliga ord?		

Obs! Meddelarens namn och ett tydligt angivande av dialekten utbedjas.

19/4 27. Joh. - Förländ